

ย่อดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ.๑๕๑ /๒๕๕๕

สำนวนเลขที่ ๑๒๙/๓๒๗/๒๕๕๕ (วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕)

ประเภทสำนวน เหตุอื่น ๆ

เรื่อง ส่วนราชการต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาศาลปกครองให้แก่บุคคลภายนอก

สรุปข้อเท็จจริง ส่วนราชการได้จดทะเบียนรถยนต์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่เสียภาษีศุลกากร ต่อมา มีการยกเลิกการดำเนินการทางทะเบียนรถยนต์ดังกล่าว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒,๐๔๒,๗๕๙.๕๙ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า เจ้าหน้าที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ นาง ร. ได้แจ้งย้ายรถยนต์เก๋ง ยี่ห้อเบนซ์ S ๓๒๐L เข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. ซึ่งรถคันดังกล่าวเป็นรถยนต์ที่ลักลอบหลบหนีภาษีศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย และได้สวมทะเบียนอ้างเป็นรถยนต์หมายเลขทะเบียน AA xxxx กรุงเทพมหานคร (รถยนต์คันหมายเลขทะเบียน AA xxxx กรุงเทพมหานคร ที่ถูกต้อง มีนาง ส. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และได้ย้ายไปใช้งานที่จังหวัด น. โดยเปลี่ยนเป็นหมายเลขทะเบียน BB Y นนทบุรี แล้ว) ซึ่งในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ ส่วนราชการจังหวัด พ. ได้รับจดทะเบียนย้ายรถและออกหมายเลขทะเบียนรถให้ใหม่เป็น AC ssss พระนครศรีอยุธยา จากนั้นได้มีการแจ้งย้ายรถคันดังกล่าวเข้ามาใช้งานที่กรุงเทพมหานครอีกครั้งและมีการออกเลขทะเบียนใหม่เป็น SC vvv กรุงเทพมหานคร ต่อมา มีการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์คันดังกล่าวอีกหลายทอด จนกระทั่งวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๘ เจ้าหน้าที่ตำรวจงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ได้ยึดรถยนต์ดังกล่าวจากนาย พ. ผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์ในขณะเกิดเหตุ เป็นเหตุให้นาง บ. ผู้ขายรถยนต์ ต้องชดใช้ราคารถคืนให้แก่ นาย พ. ผู้ซื้อ จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท และนาง บ. ได้ฟ้องทางราชการเป็นคดีปกครอง เรียกให้ชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ อ.xxx/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ทางราชการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นาง บ. จำนวน ๑,๕๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยสรุปความได้ว่า ทางราชการอยู่ในฐานะที่สามารถกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันการปลอมแปลงเอกสารเกี่ยวกับรถยนต์ไปใช้กับรถยนต์ผิดกฎหมายได้ แต่หากได้ใช้ให้เพียงพตามวิสัยและพฤติการณ์แต่อย่างใดไม่ อีกทั้งหากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำการตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดแล้ว จะเห็นว่ารถยนต์หมายเลขทะเบียน AA xxxx กรุงเทพมหานคร คันที่ถูกต้องมีนาง ส. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ได้มีการแจ้งย้ายเข้าไปใช้งานในจังหวัด น. และได้เปลี่ยนหมายเลขทะเบียนเป็น BB Y นนทบุรี แล้ว อันเป็นผลให้รถคันที่ถูกต้องนั้นไม่มีทะเบียนอยู่ที่กรุงเทพมหานคร หากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับตัวรถแล้ว จะพบว่ารถ

คันพิพาทได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่รับจดทะเบียนรถยนต์คันพิพาท และออกเลขทะเบียนใหม่จากหมายเลขทะเบียน AA xxxx กรุงเทพมหานคร เป็นหมายเลขทะเบียน AC ssss พระนครศรีอยุธยา และเป็นหมายเลขทะเบียน SC www กรุงเทพมหานคร จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ กรมการขนส่งทางบกได้นำเงินจำนวน ๒,๐๔๒,๗๕๙.๕๙ บาท ไปชำระหนี้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดแล้ว การที่ทางราชการต้องชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่นาง บ. ตามคำพิพากษาของศาล เป็นผลมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของทางราชการในการรับจดทะเบียนรถยนต์คันพิพาท และออกเลขทะเบียนใหม่ ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑. นาง ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ขนส่ง ฝ่ายทะเบียนรถ มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงิน ค่าคำขอและค่าธรรมเนียม สำหรับการดำเนินการทางทะเบียนรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ นาง ว. ได้นำเอกสารของนาง ร. พร้อมทั้งใบคู่มือจดทะเบียนรถปลอมมาฝากให้นาง ข. กรอกคำขอแจ้งย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. และกรอกคำยินยอมให้ใช้รถในจังหวัด พ. โดยปรากฏลายมือที่เขียนในใบแจ้งย้ายรถส่วนที่ ๑ เลขรับที่ ๒๒๕๖ เป็นลายมือของนาง ว. ซึ่งไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการดังกล่าว และเลขรับที่ ๒๒๕๖ ตามที่ปรากฏในสมุดทะเบียนเป็นเลขรับของเอกสารอื่นซึ่งลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อีกทั้งในใบคำขอย้ายดังกล่าวไม่มีลายมือชื่อของนาง ร. เจ้าของรถ ผู้ยื่นคำขอ แสดงให้เห็นว่านาง ร. ไม่ได้มาติดต่อขอดำเนินการด้วยตนเอง และไม่มีการมอบอำนาจ ตามระเบียบ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๘ ที่กำหนดว่าผู้ยื่นต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง นอกจากนั้นนาง ว. ยังเป็นผู้ออกใบเสร็จรับเงินค่าคำขอและค่าธรรมเนียมสำหรับรถยนต์คันดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านาง ว. เป็นผู้ดำเนินการชำระเงินค่าธรรมเนียม ทั้งที่นาง ร. ผู้ขอ ไม่ได้มาดำเนินการด้วยตนเอง และไม่มีการมอบอำนาจ เมื่อต่อมาภายหลังมีการตรวจพบว่ารถที่นำมาแจ้งย้ายเข้ามาใช้งานจังหวัด พ.ดังกล่าวเป็นรถสวมทะเบียน โดยวิธีการนำหมายเลขตัวรถและหมายเลขเครื่องยนต์ของรถคันที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มาบันทึกในใบคู่มือจดทะเบียนรถปลอมและใบแจ้งย้ายรถปลอม และเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนรถ ส่วนราชการจังหวัด พ. ได้รับจดทะเบียนรถยนต์ ออกเลขทะเบียนใหม่ และออกคู่มือใบจดทะเบียนเล่มใหม่แทนเล่มเก่าที่ชำรุด ทำให้รถที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายกลายเป็นรถที่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับข้อเท็จจริงตามรายงานการสอบสวนวินัยก็ปรากฏว่า นาง ว. มีพฤติกรรมในการนำเอกสารเกี่ยวกับการแจ้งย้ายรถเข้ามาใช้งานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในลักษณะเช่นเดียวกันกับรถคันหมายเลขทะเบียน AA xxxx กรุงเทพมหานคร นี่หลายครั้ง จึงเชื่อได้ว่านาง ว. มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นกับผู้กระทำผิดในการนำเอกสารปลอมมาดำเนินการจดทะเบียนการแจ้งย้ายรถเข้ามาใช้งานที่จังหวัด พ.ดังกล่าวข้างต้น พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นาง บ. และเมื่อพิจารณาถึงการกระทำแล้ว นาง ว. มีส่วนในการกระทำผิดมากกว่า จึงให้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๗๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๐๔๒,๗๕๙.๕๙ บาท คิดเป็นเงิน ๑,๔๒๙,๙๓๑.๗๑ บาท ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. นาง ข. ขณะเกิดเหตุเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ฝ่ายทะเบียนรถ มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินค่าคำขอ ค่าธรรมเนียม และค่าภาษีรถประจำปีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ นาง ข. ได้นำเอกสารที่ได้รับฝากจากนาง ว. พร้อมทั้งใบคู่มือจดทะเบียนรถปลอม มากรอกคำขอแจ้งย้ายรถเข้าไปใช้

งานที่จังหวัด พ. และกรอกคำยินยอมของเจ้าของบ้านเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการแจ้งย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. อีกทั้ง จากคำให้การของนาง ช. ก็ยอมรับว่าเป็นผู้จัดหาหลักฐานทะเบียนบ้านของเจ้าของบ้านซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด พ. สำหรับใช้กรอกในใบแจ้งขอใช้ภูมิลำเนาของเจ้าของบ้านในจังหวัด พ. เพื่อประกอบการแจ้งย้ายรถด้วย พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านาง ช. มีส่วนรู้เห็นกับนาง ว. ในกระบวนการแจ้งย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นาง บ. จึงให้นาง ช. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๐๔๒,๗๕๙.๕๙ บาท คิดเป็นเงิน ๖๑๒,๘๒๗.๘๘ บาท ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. นาง ก. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ขนส่ง ฝ่ายทะเบียนรถ มีหน้าที่รับคำขอและตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนเสนอให้นายทะเบียนลงนาม ตามคำสั่ง ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เมื่อนาง ก. ได้รับเอกสารจากนาง ว. ให้แจ้งย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. นาง ก. ควรตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่าถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่ ก่อนเสนอเรื่องให้นายทะเบียนลงนาม แต่ปรากฏว่านาง ก. ไม่ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ ได้เสนอเรื่องให้นายทะเบียนลงนาม โดยลงลายมือชื่อรับรองในแบบคำขอจดทะเบียนรถว่า “ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและเรื่องราวทั้งหมดแล้ว ถูกต้อง จึงเสนอนายทะเบียนเพื่อลงนามต่อไป” ทั้งที่หลักฐานเรื่องดังกล่าวไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยผู้ขอไม่ได้ลงลายมือชื่อ และไม่มีใบมอบอำนาจ ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๘ ที่กำหนดว่าผู้ยื่นต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง การที่นาง ก. ได้รับดำเนินการจดทะเบียนดังกล่าว ซึ่งหากนาง ก. ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบเอกสารประกอบการจดทะเบียนก็จะทราบว่าลายมือที่กรอกในคำขอย้ายรถเป็นลายมือของนาง ช. พนักงานราชการ ซึ่งช่วยงานนาง ว. ออกใบเสร็จรับเงิน อีกทั้งลายมือที่เขียนในใบแจ้งย้ายรถส่วนที่ ๑ เลขรับที่ ๒๒๕๖ เป็น ลายมือของนาง ว. ซึ่งไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการดังกล่าว พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นาง บ. จึงให้นาง ก. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๕๓๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๗๖๕,๐๐๐ บาท ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. นาย ม. เจ้าหน้าที่ขนส่ง มีหน้าที่ลงนามเป็นนายทะเบียน ในกรณีที่หัวหน้าฝ่ายทะเบียนรถไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อนาย ม. ได้รับเรื่องจากนาง ก. เสนอให้ลงนามจดทะเบียนการย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. แม้นาง ก. ได้ทำการตรวจสอบมาแล้วขั้นหนึ่งก็ตาม นาย ม. ควรตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่าถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่อีกครั้ง ก่อนลงนามในฐานะนายทะเบียน แต่ปรากฏว่านาย ม. ไม่ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ กลับลงนามในฐานะนายทะเบียนในคำขอย้ายรถเข้าไปใช้งานที่จังหวัด พ. ทั้งที่หลักฐานเรื่องดังกล่าวไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยผู้ขอไม่ได้ลงลายมือชื่อ และไม่มีใบมอบอำนาจ ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๘ ที่กำหนดว่าผู้ยื่นต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นาง บ. จึงให้นาย ม. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๕๓๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๗๖๕,๐๐๐ บาท ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง หากทางราชการได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ว. และนาง ช. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ก. และนาย ม. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ก. และนาย ม. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ต่อไป

เนื่องจากความเสียหายในกรณีนี้เกิดจากการปลอมเอกสาร และใช้เอกสารปลอม เพื่อดำเนินการทางทะเบียนรถยนต์โดยไม่ชอบ ดังนั้น จึงเห็นควรแจ้งกรมการขนส่งทางบกดำเนินคดีกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ผู้ย่อ	นางนันทริดา	เฉลิมไทย	นิติกรชำนาญการ
ผู้ตรวจ	๑. นายเฉลิมชัย	เบญจกาญจน์	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสาวสุวรรณา	อิสรางกูร ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ.๑

